Riksdagen
Uppteckningar vid
EU-nämndens sammanträden
2026/27:4

SVERIGES RIKSDAG

Onsdagen den 14 oktober 2026

---

§ 1 Europeiska rådet
Statsminister Ulf Kristersson
Information och samråd inför möte i Europeiska rådet den 15–16 oktober 2026

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Vi välkomnar statsminister Ulf Kristersson och EU-minister Jessica Rosencrantz till dagens öppna sammanträde i EU-nämnden. De representerar den här gången en övergångsregering, men desto viktigare då att ha med sig mandat till det EU-toppmöte som statsministern ska närvara vid under de kommande dagarna.

På dagordningen står information och samråd inför möte i Europeiska rådet den 15–16 oktober 2026. Sammanträdet är öppet och går att följa på riksdagens webbplats.

Jag börjar med att ge ordet till statsminister Ulf Kristersson att ge en redogörelse inför mötet, och därefter ger jag ordet till partierna i storleksordning. De partier som har fler än en ledamot vid bordet har möjlighet att ställa ytterligare en fråga, om tid finns för detta.

Anf. 2 Statsminister ULF KRISTERSSON (M):

Fru ordförande! Allra först vill jag gratulera alla till det viktiga uppdraget som ledamot i EU-nämnden. Särskilt vill jag naturligtvis gratulera det nyvalda presidiet.

I morgon och på fredag är det dags för höstens första EU-toppmöte. Dagordningen är väldigt lång den här gången. Den innehåller punkter som Ukraina, förhandlingar om EU:s nästa långtidsbudget, Europas konkurrenskraft, situationen i Mellanöstern, EU:s eventuella utvidgning, migration till och inom EU samt säkerhet och försvar. Det är pensumet för de kommande dagarnas möten.

Kriget i Ukraina fortsätter, som vi alla vet. Ryssland riktar numera in sig på civilbefolkningen och på civil infrastruktur som energi, sjukhus och skolor. Var och varannan morgon vaknar vi alla till nyheter om att Kyjiv brinner och att ytterligare ukrainare har mördats. Det kommer att bli ännu en svår krigsvinter för Ukraina.

I detta läge enas USA och Ryssland om lättnader i sanktionerna mot rysk diesel. Regeringen beklagar detta djupt, i likhet med det som står i slutsatserna från EU-toppmötet, och jag tror att hela Sverige och mycket stora delar av Europa också gör det. Att kräva att Ukraina ska sluta slå mot

ryska mål samtidigt som man stärker den ryska krigsekonomin – även om det rör sig om relativt små summor i sammanhanget – är inte en väg till fred.

Samtidigt fortsätter striderna vid fronten. Ryssland lider enorma förluster. Enligt Ukrainas generalstab förlorade Ryssland rekordmånga soldater i september – fler än 46 000, enligt deras beräkningar – utan att egentligen göra några framsteg vid fronten. Ingenting tyder dock på att Ryssland håller på att ge sig eller vill ha förhandlingar.

Europa måste fortsätta se till att Ryssland inte når sina grundläggande mål och göra ännu mer för att stödja Ukraina finansiellt, militärt och civilt. Det råder ingen tvekan om att vi i Sverige tar vår del av detta ansvar. Förra året var vi den tredje största militära givaren i absoluta tal. Det är oroväckande att ett litet antal länder i norra Europa står för lejonparten av allt stöd till Ukraina.

Regeringen fattade den 27 augusti beslut om ytterligare 270 miljoner kronor i militärt stöd till Ukraina, bland annat för att stärka Ukrainas luftförsvar. Vi kunde i förra veckan bekräfta att Sverige ska skicka stridsflyg – Gripen – och luftvärnssystemet Patriot för att skydda Natos logistiknod i Polen, som ju används för en viktig del av det militära stödet till Ukraina.

Parallellt med att vi fortsätter att stödja Ukraina måste pressen på Ryssland fortsätta att öka. Den ryska ekonomin fortsätter att gå dåligt, och landets budgetunderskott växer. Vi måste fortsätta att minimera Rysslands energiintäkter, bland annat genom att slå mot den ryska skuggflottan.

Som ni vet driver Sverige på för att Ukraina ska kunna fortsätta på sin väg mot EU-medlemskap. I somras tog vi viktiga steg framåt genom att öppna två så kallade förhandlingskluster. Tidigare i veckan, efter överenskommelsen mellan Ukraina och Ungern, öppnades två till. Nu behöver vi gå vidare med att öppna de resterande så snart som möjligt. Här har Ukraina fortsatt vårt helhjärtade stöd.

Samtidigt måste Ukrainas egna reformer fortsätta. De låsningar som finns i det ukrainska parlamentet och som förhindrar vissa centrala former, bland annat på rättsstatsområdet, måste lösas. Att reformera sitt land under brinnande krig är, som alla förstår, ingen enkel uppgift, men det är likväl en nödvändig uppgift på vägen mot ett ukrainskt EU-medlemskap.

På EU-toppmötet ska vi också fortsätta diskussionerna om EU:s nästa långtidsbudget, eller MFF, som det heter på EU-språk. Som ni vet är ambitionen från Europeiska rådets ordförande António Costa att nå en överenskommelse före årsskiftet. Om det ska lyckas måste det till mycket mer än vad som hittills har presenterats.

För Sverige är det viktigare att det blir en överenskommelse än att den landar före årsskiftet. Vår position är solklar: Det behövs en bättre och modernare EU-budget, inte en större.

Det irländska ordförandeskapet lade häromdagen fram ett nytt budgetförslag. Inför att förslaget skulle presenteras skrev jag tillsammans med flera likasinnade regeringschefer ett brev till Irlands premiärminister, eller taoiseach, Micheál Martin. Vi påpekade gemensamt att stora budgetneddragningar är absolut nödvändiga om man vill kunna starta förhandlingar som i sin tur kan leda till en överenskommelse.

Nu föreslås budgeten ligga på 1 622 miljarder euro i stället för de 1 730 miljarder euro som var det tidigare förslaget. Det handlar alltså om

neddragningar på 108 miljarder euro, vilket är på tok för lite. Vi är med andra ord fortfarande långt ifrån en överenskommelse. Det återstår dock flera möten bara under detta år, och Sverige är i gott sällskap av likasinnade länder.

I en tid med pressade statsfinanser i flera medlemsstater finns det helt enkelt inget utrymme för en så stor budget. När den svenska avgiften föreslås öka med drygt 60 procent är vårt svar att det helt och hållet är uteslutet. Sverige är inte EU:s bankomat.

Sverige fortsätter alltså att stå upp för ytterligare neddragningar, för en förnyad rabatt på den svenska avgiften, för att förslag om nya egna medel – som det kallas – och gemensam upplåning ska strykas, för att rättsstatsprinciperna ska värnas i nästa budget och för att slå vakt om stödet till Ukraina. Där ligger Sverige kvar.

Vi ska även följa upp frågan om europeisk konkurrenskraft. Regeringen driver på i flera spår. EU måste fortsätta att riva hinder på den inre marknaden, förenkla lagstiftningen och fördjupa EU:s kapitalmarknader. Det här är saker som vi i EU:s medlemskrets helt och hållet äger själva.

Återigen lär dock det mer akuta intresset fokuseras på energifrågorna. Runt om i Europa ser vi fortfarande tydliga konsekvenser av situationen i Mellanöstern, med höga och volatila energipriser – inte minst byggda på gaspriserna – i flera medlemsstater. Å ena sidan är det viktigt att vi inom EU på kort sikt hanterar energipriserna. Å andra sidan kan vi inte på kort sikt göra saker som på lång sikt är dåliga.

Från svenskt håll slår vi därför vakt om EU:s utsläppshandelssystem, som kallas ETS. Jag talar nu om EU:s enskilt viktigaste klimatverktyg, som flera medlemsstater på olika sätt – kortsiktigt eller långsiktigt – försöker att luckra upp med argumentet att ETS är en stor anledning till de höga energipriserna.

För det första stämmer inte detta. Tvärtom beror de höga energipriserna i grunden på ett alltför stort beroende av fossila bränslen. Snarare borde ännu fler göra som Sverige och den europeiska kärnkraftsalliansen och investera mer i olika sorters fossilfri energiproduktion. För det andra är det viktigt att vi inte straffar de företag som redan har gjort stora investeringar i den gröna industriomställningen. Här ligger svenska företag i framkant. Att värna EU:s system för utsläppshandel handlar därför både om att slå vakt om EU:s ambitiösa klimatarbete och om att stå upp för svenska jobb, svensk ekonomi och långsiktiga svenska intressen.

Därtill kommer vi att följa upp diskussionerna från toppmötet i juni om internationella handelsrelationer. Vi gav EU-kommissionen i uppdrag att se över Europas handelsrelationer med framför allt Kina och EU:s olika handelspolitiska skyddsinstrument.

En intensiv dialog mellan kommissionen och Kina mynnade nyligen ut i ett gemensamt uttalande under den gångna helgen där båda sidor förband sig att fortsätta dialogen om de utmaningar som inte minst vi i EU tydligt upplever i relationen till Kina. Det är nämligen så att den alltmer enande uppfattningen i EU är att Kinas subventioner, överproduktion, prisdumpning, exportrestriktioner och valutapolitik skapar en ohållbar obalans i handelsrelationen som slår hårt mot europeisk industri just nu. Vi behöver helt enkelt en jämnare spelplan i relationen med handelsnationen Kina.

Det finns ett växande stöd, även bland länder som annars – och på goda grunder – stabilt står upp för frihandel. Vi måste ta tag i det här problemet på allvar, och oändliga samtal med Kina kommer inte att räcka. EU ska fästa blicken på vad som faktiskt görs från kinesiskt håll, inte bara på vad som sägs. Detta håller regeringen fortsatt med om.

Situationen i Mellanöstern fortsätter att vara orolig. Sverige verkar för diplomatiska ansträngningar, de-eskalering och skydd av civila. Förra veckan var det tre år sedan den fruktansvärda attacken den 7 oktober 2023. Bilderna från det värsta massmordet på judar sedan andra världskriget lever kvar och påminner oss om att Hamas en gång för alla måste avväpnas och lämna makten. Hamas får aldrig bli en del av ett framtida palestinskt styre.

Toppmötet kommer att diskutera situationen i Gaza och på Västbanken. Civila i Gaza lever fortsatt under omänskliga omständigheter, och på Västbanken flyttar extremistiska bosättare gång på gång fram sina positioner. EU:s budskap ska vara glasklart: Civila måste skyddas, det humanitära stödet måste öka och humanitärt tillträde måste säkerställas.

Förslaget om att pausa handelsdelarna av EU:s associeringsavtal är något som återkommande diskuteras i svensk politik, och så skedde även här i EU-nämnden i fredags inför utrikesministermötet i Bryssel. Som ni vet har regeringen varit öppen för detta som en av flera möjliga åtgärder för att sätta press på Israel. Samtidigt är det tydligt att det saknas tillräckligt stöd bland medlemsstaterna eftersom inget annat EU-land just nu driver denna linje. Fokus har i stället legat på sanktioner mot extremistiska bosättare på Västbanken. Det är inte heller en fråga som förväntas komma upp på detta möte i Europeiska rådet eller i bredare i EU-diskussioner i närtid, men naturligtvis kommer regeringen att följa det mandat som EU-nämnden beslutade om inför FAC också på Europeiska rådet om frågan kommer upp.

Även EU:s utvidgning står på dagordningen. Vi ser hur flera kandidatländer, med Montenegro i spetsen, gör framsteg i sina EU-närmanden. Den meritbaserade ansatsen är ju central, och därför ska hårt reformarbete löna sig. Kandidatländer som uppfyller villkoren måste tillåtas att gå vidare i processen. Samtidigt måste vi förhindra att nya medlemsstater senare inte lever upp till gemensamma europeiska värderingar och principer. Läxan från Viktor Orbáns tid vid makten i Ungern är tydlig: Det behövs tydliga regler, dels för att förhindra att ett land går i auktoritär riktning, dels för att säkerställa att EU kan agera och fatta beslut om det ändå skulle ske.

Respekt för EU:s värden, grundläggande rättigheter och ett lojalt samarbete mellan medlemsstaterna är en förutsättning för att man ska få bli medlem och för att samarbetet därefter ska fungera.

Från svenskt håll är vi tydliga: Money talks. Inga svenska skattemedel ska gå till länder som inte respekterar rättsstatens principer. Det gäller givetvis även redan existerande medlemsländer.

Fru ordförande! Därtill återkommer migrationen till Europeiska rådets dagordning. Efter sommarens händelse i den spanska exklaven Ceuta är det tydligt att det återstår mer att göra på migrationsområdet, även om EU de senaste åren gjort stora framsteg. Vi måste gemensamt skydda EU:s yttre gräns, bryta människosmugglarnas affärsmodeller och motverka att

stater instrumentaliserar och cyniskt använder migranter som ett geopolitiskt verktyg.

En fråga kopplad till migration är det faktum att vi, snart fem år efter Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina, fortfarande tillåter rika ryska turister att resa till EU för att shoppa i Paris eller sola på solkusten. Det är stötande att det fortsätter samtidigt som civila ukrainare dagligen bombas.

Det är inte bara ett moraliskt problem utan också ett hot mot Europas gemensamma säkerhet. Det visade sig inte minst genom sabotageförsöket i Leipzig i somras som möjliggjordes bland annat av att en belarusisk medborgare med ryskt pass tog sig in i EU genom ett italienskt visum. Detta är helt orimligt. Därför driver vi nu på för en översyn av EU:s viseringspolitik och har fått bra genomslag för det i slutsatserna till Europeiska rådet.

Säkerhet och försvar återkommer också på dagordningen. Det säkerhetspolitiska läget är fortsatt mycket allvarligt. Ryssland uppträder alltmer aggressivt, även utanför Ukraina. Det är därför viktigt att medlemsstaterna enskilt och gemensamt fortsätter att stärka sina försvarsförmågor och motverkar det ryska hybridhotet. Här måste alla länder dra sitt strå till stacken. Sverige gör sitt med den största upprustningen sedan kalla krigets dagar.

Fru ordförande! Avslutningsvis är det bra att det har tillkommit text som tydligt signalerar EU:s stöd till Internationella brottmålsdomstolen, ICC, och för internationellt samarbete. Med detta avslutar jag en ganska lång introduktion.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Tack så mycket för redogörelsen, statsministern!

Då ger vi ordet till partierna i storleksordning och börjar med Socialdemokraterna. Det är jag som tar den första delen för Socialdemokraterna.

Jag vill börja med EU:s långtidsbudget. Vi går in i ett alltmer avgörande skede i förhandlingarna om den fleråriga budgetramen. Det är viktigt att Sverige håller fast vid de positioner som vi har varit överens om här i EU-nämnden. Det irländska kompromissförslaget är långtifrån tillräckligt. Budgetramen är fortfarande alldeles för hög, och flera av de frågor som är särskilt viktiga för Sverige är fortfarande olösta.

Vi litar på att statsministern fortsätter att driva på för att hålla nere budgetens storlek, värna den svenska rabatten och stå emot förslag om nya EU-skatter och en permanent gemensam upplåning. Samtidigt behöver vi se till att budgeten prioriterar det som faktiskt stärker Europa, det vill säga vår gemensamma säkerhet, stödet till Ukraina, konkurrenskraften och den gröna omställningen.

Vi måste också värna och stärka möjligheterna att hålla inne EU-medel till länder som bryter mot rättsstatens principer. Det är en viktig svensk förhandlingsframgång från den nuvarande budgetperioden som vi inte får förlora. Sverige ska självklart vara konstruktivt i förhandlingarna, men än så länge är vi långtifrån ett förslag som vi kan acceptera.

Vi socialdemokrater har stått bakom regeringens position i förhandlingarna hela vägen. Särskilt i det här osäkra politiska läget är det en styrka att statsministern kan få med sig ett tydligt mandat härifrån Sveriges riksdag.

Jag vill också säga några ord om Ukraina. Rysslands fullskaliga invasion har pågått i över fyra och ett halvt år. Det ukrainska folket fortsätter att försvara inte bara sitt eget land utan också Europas säkerhet. Det är en viktig symbol och viktig handling att Zelenskyj deltar på mötet. Europa står bakom Ukraina, och Ukraina är en del av den europeiska gemenskapen.

Att Trump nu möjliggör för Ryssland att exportera diesel till både USA och den globala marknaden är ett farligt besked. Putin behöver mötas av ett ökat ekonomiskt och politiskt tryck, inte av lättnader som riskerar att stärka den ryska krigsekonomin. EU måste stå fast och upprätthålla sanktionerna, täppa till kryphålen och fortsätta arbetet med att begränsa Rysslands intäkter från energi.

Samtidigt måste det ekonomiska, militära och politiska stödet till Ukraina ligga fast. Ukraina måste kunna lita på Europa, oavsett vilka besked som kommer från Washington. Också här ger vi ett starkt stöd till den svenska regeringens linje.

EU-toppmötet ska även diskutera situationen i Mellanöstern, som statsministern nämnde. Som statsministern också nämnde är det tre år sedan Hamas fruktansvärda terrordåd i Israel. 1 200 människor mördades, däribland äldre och barn, och 251 människor fördes bort som gisslan. Det var ett meningslöst terrordåd som blev starten på ett fasansfullt krig med över 70 000 döda palestinier, varav tusentals barn.

Kriget som Netanyahus högerextrema regering har fört har lett till ett enormt lidande i Gaza och på Västbanken. Och den humanitära situationen är fortfarande katastrofal.

EU måste vara en tydlig röst för folkrätten, för skyddet av civila och för att få ett slut på våldet. För oss socialdemokrater är det viktigt att påpeka att EU:s avtal med andra länder bygger inte bara på ekonomiska intressen utan också på respekten för mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska principer. När de principerna åsidosätts måste EU också vara berett att agera.

Statsministern nämnde själv – mycket föredömligt, tycker jag – den balans som framkom vid fredagens EU-nämnd. Jag vill verkligen understryka känsligheten, inte minst i relation till valet i Israel, i när och på vilket sätt man kan agera.

Jag kan ändå tycka att vi måste vara konsekventa i vårt försvar av folkrätten, oavsett var övergreppen sker. Det handlar ytterst om EU:s trovärdighet. Därför vill jag ändå fråga: Hur ser statsministern på möjligheten att vid det här mötet på ett lämpligt sätt och med lämpliga ledare i EU-kretsen – det kan vara i marginalen eller så – lyfta upp denna fråga utifrån ett svenskt perspektiv? Bedömer statsministern att det är möjligt att agera så på mötet? Det är absolut en viktig fråga, och vi behöver fortsätta se hur vi kan hantera den med den känslighet som råder kring den och den balans som statsministern också gav uttryck för här.

När det gäller den europeiska ekonomin präglas den av stor osäkerhet. Europa står inför flera avgörande vägval, höjda energipriser, ökad konkurrens från Kina och samtidigt kännbara konsekvenser av den globala uppvärmningen. Det är uppenbart att det är svårt för europeiska politiker att balansera den fortsatta resan mot ett fossilfritt samhälle samtidigt som man ska hålla energipriserna nere kortsiktigt.

Diskussionen om EU:s utsläppshandelssystem är ett exempel på detta. Här menar jag att det även på EU-nämnden i fredags blev tydligt att EU behöver bidra mer till minskade utsläpp än kommissionen föreslagit. Annars kommer det att bli svårt att nå 2040-målet, och andra sektorer kommer att få bära omställningen på ett oproportionerligt sätt.

Utsläppsminskningarna ska ske inom EU, inte genom internationella krediter. Och för att industrin ska våga ställa om snabbt måste priserna hållas uppe. Därför måste överskott på utsläppsrätter annulleras och den fria tilldelningen fasas ut samtidigt som gränsjusteringsmekanismen CBAM garanterar jämlika konkurrensvillkor.

EU:s utsläppshandelssystem, ETS, är ett viktigt och avgörande instrument för att påskynda den gröna omställningen både i Europa och i världen. Svenska företag har, som vi vet, investerat stort i den gröna omställningen och missgynnas om Europa lättar på utsläppshandelssystemet.

Jag hoppas att statsministern kan bekräfta ytterligare att man kommer att stå upp för EU:s utsläppshandelssystem, inte minst utifrån de höjda ambitionerna på fredagens EU-nämnd, mot de krafter som vill urholka systemet.

Avslutningsvis: Sverige befinner sig nu i ett politiskt skifte mellan två regeringar. I ett sådant läge är det särskilt viktigt att klara av att hålla huvudet kallt. Vi kommer att ha olika uppfattningar i olika politiska frågor. Det är naturligt. Men i frågor som berör Sveriges säkerhet, vårt långsiktiga inflytande i Europa och försvaret av grundläggande demokratiska värden behöver vi kunna ta ett gemensamt ansvar.

Det viktigaste är att Sverige är en tydlig, konstruktiv och pålitlig partner i EU och att vi värnar de relationer som är avgörande för att få genomslag när det gäller svenska intressen.

Med det lämnar jag ordet till riksdagens näst största parti, Moderaterna, och Erik Ottoson

Anf. 4 ERIK OTTOSON (M):

Ordförande! Tack, statsministern, för redogörelsen inför Europeiska rådet!

Som statsministern tydligt beskriver befinner sig Europeiska unionen och den västerländska världen, men kanske med Europa i fokus, i ett ständigt pågående krig av nålstick och hybridaktivitet. Det gör att vi befinner oss i en väldigt osäker tillvaro, som hela tiden utvecklas dag för dag och timme för timme.

Det i kombination med vad som kan sägas vara tendenser inom fria demokratier – att alla inte tycker likadant utan även kan ifrågasätta varandra ibland, till och med att demokratin i fråga tillåter att man ifrågasätter demokratin – gör att det är väldigt viktigt för de goda krafterna att samarbeta på ett mycket koordinerat sätt.

Mot den bakgrunden vore det intressant att höra statsministern utveckla lägesbilden när det gäller Ryssland och det arbete som bedrivs där, hur den lägesbilden utvecklas över tid och vad vi egentligen står inför just nu. Det är som sagt föränderlig materia hela tiden.

Parallellt med det går utvecklingen med artificiell intelligens snabbare och snabbare. Den som lägger sina händer på den formen av verktyg kan skapa sig fördelar också i den verkliga världen på många olika sätt och

kanske till och med ägna sig åt helt nya former av hybridkrigföring som vi ännu inte har sett till. Det är såklart något som gör oss alla väldigt oroade.

I detta är det också väldigt viktigt att unionen klarar av att agera samlat. Europeiska unionen är ett mellanstatligt samarbete mellan fria demokratier som har sina egna inre dynamiker. Vi tycker inte automatiskt likadant varje gång, men när det verkligen krävs har vi som union många gånger visat förmåga att samla oss.

Mot den bakgrunden är det intressant att höra statsministerns reflektioner kring förutsättningarna att få EU att samla sig, inte bara att vara reaktiv när vi ställs inför kriser som orsakas av utanförvarande faktorer, som krig, höga bränslepriser, pandemier och allt vad det nu kan vara, utan också genom att vara med och sätta agendan på vår kontinent. Ett sådant exempel är västra Balkan, där vi har flera kandidatländer.

Frågan om kandidatländer ska diskuteras på rådet. Beroende på vilket land vi tittar på ser vi att det finns olika strömningar i befolkningen. Men det kan också misstänkas att det finns en hel del försök till påverkansoperationer för att försvåra EU:s utvidgning, försvåra reformarbetet för kandidatländerna och göra det så svårt som möjligt för EU att göra denna strategiska geopolitiska utvidgning som det de facto handlar om.

Ytterligare ett exempel, som statsministern vet att jag ömmar särskilt för, är Georgien. Det är en del av det östliga partnerskapet men har kommit att bli en del av vad vi kanske kan säga är ett rysk-iranskt intressecentrum och används för att kringgå och komma runt de sanktioner som vi riktar gentemot de stora skurkländerna Ryssland och Iran. Men Europeiska unionen har genom de låsningar som har funnits, ledda främst av Viktor Orbán som gubevars inte längre är premiärminister i Ungern, varit förhindrad att sanktionera, också på bekostnad av den georgiska befolkningens strävan efter frihet, fred och demokrati.

Vill statsministern möjligen utveckla vilka förutsättningar som finns när statscheferna och regeringscheferna nu samlas för att diskutera de här stora geopolitiska utmaningarna för att också röra EU i en mer proaktiv riktning? Det är ett underbetyg, tycker jag, till unionen att vi inte ännu har lyckats rikta tydliga sanktioner mot oligarker som driver kandidatländer till EU i en antidemokratisk och auktoritär riktning.

Det är såklart något som man utanför unionen ser och undrar om EU klarar av det. Vi vet att vi har ett mycket starkt samarbete och att vi klarar av att samla oss när det verkligen behövs. Frågan som jag tror att våra antagonister ställer sig är om EU klarar av att samla sig även inför att det kommer att behövas.

Anf. 5 LUDVIG ASPLING (SD):

Vi börjar med kommissionens förslag till långtidsbudget, som är svårt att beskriva som något annat än ett skambud. Man vill alltså ha motsvarande 2 800 miljarder kronor per år. Summan är mer än dubbelt så stor som Sveriges statsbudget på intäktssidan. Det här skulle leda till en kraftigt ökad avgift för Sverige. Exakt hur mycket är svårt att beräkna, men det kan röra sig om uppemot 100 miljarder kronor per år om vi inte får ha kvar våra rabatter. Det skulle käka upp mycket av det reformutrymme som vi har inför den här mandatperioden.

Jag tycker att det finns ett litet mått av oärlighet i hur kommissionen argumenterar för det här. När man kommunicerar utåt om varför man

behöver pengar låter det ofta som att det är konkurrenskraften, försvaret, Ukraina och EU i världen som är de viktiga prioriterade ändamålen, men de sakerna utgör bara en tredjedel av budgeten. Den stora utgiftsposten är fortfarande jordbruk och regionalstöd, precis som vanligt. Så har det alltid varit.

Jag ska ta upp ett exempel på hur märkligt det börjar bli. Polen går om Japan i år när det gäller bnp per capita och är alltså ett rikare land än Japan – grattis till dem! Det är fantastiskt och jättebra, men då kan man inte samtidigt argumentera för att vi ska bygga deras vägar. Där måste vi säga nej. Det är där besparingarna ska göras.

Det är trevligt att höra att statsministern säger att förslaget är oacceptabelt. Jag håller naturligtvis med. Men regeringen säger inte mycket mer än så. Det mandat som man sökte i EU-nämnden senast var att utgiftsramarna skulle stanna på runt 1 procent. Kommissionens förslag är 1,26 procent, och det går att argumentera för att det är runt 1 procent. Jag skulle gärna önska lite mer tydlighet här om vad man egentligen siktar på. Hur långt är regeringen villig att sträcka sig?

Jag tycker att Sverige borde dra gränsen vid vad vår avgift skulle bli med nuvarande utgiftsramar minus rabatten, för det är det som liksom är hållhaken på oss i det här läget. Om vi inte fattar beslut fortsätter utgiftsramarna, men vi förlorar rabatten. Det borde vara vår röda linje.

Jag tycker också att delar av de så kallade nya egna medlen är oacceptabla. En chockhöjning för snus för folkhälsans skull tycker jag låter väldigt märkligt. Det är inte en del av budgeten, men jag ser det nya tobaksskattedirektivet som i princip samma process. Syftet är detsamma. En ny bolagsskatt som är baserad på omsättning och som alltså inte tar hänsyn till om företaget över huvud taget genererar någon vinst är totalt främmande för hur vi ser på skatteregler i Sverige.

Jag tycker också att det är lite tråkigt att regeringen spelar med i kommissionens spel. Man kallar det för en avgift, men det är ingen avgift utan en skatt – det är fullkomligt uppenbart. Man borde kalla en spade för en spade. Det är en bolagsskatt, och den är dessutom regressiv på det sättet att bolag som relativt sett har mindre omsättning betalar en procentuellt högre skatt än bolag som har större omsättning.

Det här är extremt märkligt. Jag förstår verkligen inte hur man har kommit fram till att det är en bra idé. Det vore jättebra om statsministern kunde sätta ned foten och säga att det här också är oacceptabelt, speciellt eftersom vi samtidigt jobbar med tio omnibuspaket som syftar till att stärka konkurrenskraften. Att ha det här på andra sidan är inte helt genomtänkt, tycker jag.

Det finns en annan sak som jag tycker att vi borde vara ännu tydligare med. Nu nämnde statsministern förvisso den nya lånemekanismen, men jag uppfattade det som att han menade krismekanismen, alltså det nya förslaget om en krisfunktion som ska tillåta upplåning.

Jag ska läsa innantill från artikel 6 i kommissionens förslag. Det man alltså ska kunna göra är att sätta igång en lånekarusell vid en ”severe crisis, severe hardship or serious threat thereof affecting the Union or its Member States”. I det läget räcker det alltså med att ett medlemsland drabbas av allvarliga svårigheter. Då ska man kunna dra igång lånekarusellen igen. Man ska också kunna fatta beslut om det med kvalificerad majoritet.

Under den lånesnurra som drog igång efter 2022 behöll vi i alla fall konsensus. Det var den stora grejen vid det tillfället. Men nu ska man alltså avsäga sig vetorätten för lånepaketen. Det betyder att de frugala länderna – Sverige, Danmark, Finland, Tyskland och Nederländerna – inte kommer att vara i närheten av att kunna stoppa till exempel Italien, Grekland och de andra 15 länderna från att driva igenom lånepaket som tvingar oss att gå i borgen för vad som i praktiken är deras statsskuld.

Jag tycker att det här låter minst sagt oansvarigt, och jag hoppas att statsministern verkligen kommer att hålla fast vid den ståndpunkten och vara väldigt tydlig på mötet med att det inte är okej.

Om vi tittar på den senaste förhandlingsboxen, som kom nu i helgen, ser vi att det är en minskning – absolut, men den största delen av den besparing som görs ligger ju på konkurrenskraft, försvar och utrikespolitik. Det går i rakt motsatt riktning jämfört med Sveriges prioriteringar, så det är definitivt inte bra. Jag är också väldigt skeptisk till den tidsram som man argumenterar för – att det ska bli klart i år. Det finns en uppenbar risk för att resultatet blir sämre om processen forceras.

När det gäller migrationen har det kommit ett brev i dag. Det är uppenbart att det finns starka röster inom EU som har nyktrat till ganska rejält i den här frågan jämfört med hur det har brukat låta i den typen av brev.

Samtidigt har vi medlemsstater, till exempel Spanien, som har ett väldigt begränsat intresse av att bevaka sina egna yttre gränser. Vi kommer att komma till en punkt ganska snart när ett medlemsland begär avlastning och hjälp, enligt paktens regler, på grund av en migrationssituation som landet helt öppet har bjudit in till och själv orsakat genom återkommande amnestier och lagändringar som i praktiken öppnar gränserna. Det är vad som hände i Spanien nu senast.

Jag undrar hur statsministern ser på den här situationen. Pakten tar ju inte höjd för att medlemsländer aktivt ska inbjuda till migrationskriser, utan pakten förutsätter att medlemsländerna ska agera solidariskt med dem som vill att systemet ska fungera. Hur gör man i det läget, när man har medlemsstater som inte vill att det ska fungera?

Förslagen till åtgärder på det här området ser i och för sig bra ut, men min farhåga är att det är lite för lite och lite för sent. Vad EU egentligen behöver är en total asylpaus på fem till tio år, inte bara nya befogenheter när det gäller gränsbevakning i ett nödläge eller mer effektivt återvändande. Det är i och för sig bra – jag säger inte nej till det – men det är lite mindre än vad vi egentligen skulle behöva.

Jag är också lite oroad över att den gamla talepunkten safe legal pathways har letat sig in i brevet. Det är lite oklart när man läser texten vad det syftar på. Traditionellt när man säger safe legal pathways pratar man om asylvisum, alltså möjligheten att dela ut en visering för att en person ska komma till EU med flyg och söka asyl. Det vore katastrofalt om unionen börjar syssla med det. Det vore dessutom ett ingrepp i medlemsstaternas ansvarsområde, för det är vi som utfärdar viseringar.

Det skulle också kunna vara så att det syftar på de Legal Migration Gateway Offices som tas upp senare i texten. Jag vet inte vad det syftar på – kanske någon annan förstår det upplysningsvis. Om det verkligen syftar på safe and legal pathways måste jag anmäla en mycket stark avvikande mening, för det är fullständigt oacceptabelt.

Sist men inte minst har vi utvidgningen. Rådsslutsatserna nämner den så kallade Granadadeklarationen. För dem som tittar på det här och kanske inte vet exakt vad det är kan jag säga att det är en process som handlar om hur man ska hantera de problem som kommer i framtiden på grund av att vi släppt in länder i EU som egentligen inte är redo att vara med där. Rent krasst handlar det om det problemet.

Vi släpper alltså in länder som är demokratiskt instabila och som inte nödvändigtvis delar vår syn på säkerhet och utrikespolitik. Man pratar om att vissa kandidatländer, till exempel Serbien och Georgien, haft en backslide i processen, men då är det väldigt märkligt att man inte ser att en sådan backslide uppenbarligen kan komma även efter ett medlemskap. Det är detta man försöker ta höjd för.

Återigen kommer vi till två alternativ som vi kan välja på, men i min värld är båda helt oacceptabla. Det ena är att Sverige inte längre har vetorätt i frågor om utrikes- och säkerhetspolitik och budget. Till syvende och sist är det veto som det här kommer att handla om. Det andra är en situation där länder som Montenegro har vetorätt i utrikes- och säkerhetspolitik och budget. Inget av dessa alternativ är acceptabelt i min värld.

Nyckeln här är naturligtvis inte det som statsministern sa angående Ungern, utan jag tror att svaret på den här typen av problem är tid. Man måste helt enkelt vänta på att dessa länder kan göra sig redo för medlemskap för egen maskin. Att hålla på med nödlösningar för att hantera de här problemen tror jag inte är en framkomlig väg, om jag ska vara helt ärlig.

I det senaste utkastet nämns orden capacity to act. De har smugit sig in där och är en direkt hänvisning till Granadadeklarationen.

Anf. 6 HÅKAN SVENNELING (V):

Fru talman! Jag vill börja med att konstatera att stärkt europeisk konkurrenskraft är otroligt viktigt för att stärka Europas ekonomi och skapa fler jobb, men det finns tydliga tecken på att EU snarare är på väg att tumma på rättigheter för människor och miljö.

Jag instämmer i Matilda Ernkrans synpunkter om ETS, men jag vill även passa på att kritisera det förslag som finns i ståndpunkterna om att stoppa klockan om metanförordningen. Detta menar jag är en direkt eftergift till fossilindustrin.

Det är inte genom ett race mot botten som vi stärker Europas innovationskraft. Därför är den så kallade 28:e regimen för företag ett sätt att kringgå viktig nationell lagstiftning. Det finns en stor risk för missbruk och att lobbyister i Ryssland blir de verkliga makthavarna.

Ett annat exempel på dåliga verktyg för att stärka konkurrenskraften är Trumps så kallade dieselavtal med Ryssland, som syftar till att sänka de redan höga bränslepriserna, framför allt i USA. Jag delar statsministerns kritik mot avtalet, men jag undrar vad EU-ledarna ska göra åt dieselavtalet. Hur ska EU hantera Trump i denna del?

Det här blir en bra radioövergång till Ukraina, som kommer att vara det land som drabbas hårdast av att Trump nu fyller på Putins krigskassa. Det är bra att Volodymyr Zelenskyj har bjudits in till mötet. Ukraina måste fortsatt vara en prioritering för EU. Vintern kommer och med den allt fler ryska attacker mot civila, långt från frontlinjen.

I förra veckan var Ukrainas ambassadör här och informerade den nya riksdagen om Ukrainas behov. En sak som hon konstaterade var att kriget blir allt dyrare. Mer resurser till Ukraina krävs, och därför är det oroväckande att 90-miljarderslånet till Ukraina från i våras i praktiken har lett till minskat bilateralt engagemang från flera medlemsländer.

Samtidigt har frågan om de frysta ryska tillgångarna försvunnit från dagordningen. Nu måste den frågan åter tas upp på EU:s dagordning. Vi kan göra olika typer av arrangemang, men Ukraina måste få de ryska pengar som de har rätt till.

En annan viktig aspekt av Trumps tokiga politik som är viktig att ta upp är den senaste attacken mot PURL-initiativet. Senast det skedde var så sent som i våras, och nu har det hänt igen. PURL är avgörande för Ukrainas försvarsförmåga. Vad anser statsministern om Trumps utspel, och hur ska vi minska vårt och Ukrainas beroende av USA?

Jag måste också säga att jag tycker att det är välkommet att Ukraina och Moldavien nu har fått nya kapitel öppnade i medlemskapsförhandlingarna.

När det gäller budgeten, MFF:en och det irländska budgetförslaget tycker jag att den enklaste lösningen på det hela vore att slänga allt i papperskorgen. Det är bra att både EU-ministern och statsministern så tydligt har varit emot förslagen, men jag undrar: Vad, tror statsministern, blir budgetförslagets öde? Hur blir vägen framåt, helt enkelt?

I måndags togs Mellanöstern som vanligt upp på utrikesministrarnas möte. Utvecklingen i regionen är verkligen deprimerande nu när civila drabbas i såväl Saudiarabien som Jemen, efter att nya stridigheter blossat upp. Samtidigt är det uppenbart att USA:s och Israels krig mot Iran har kört fast, för alla de tre parterna, samtidigt som det iranska folkets längtan efter frihet inte har försvunnit.

Att situationen inte blir bättre ser vi när vi vänder våra blickar mot Gaza och Västbanken. I helgen var jag på en insamlingsgala för Gazas barn hemma i Värmland. Det är tydligt att det svenska engagemanget för fred, frihet och ett drägligt liv för Gazas barn väcker stora känslor i breda folklager här i Sverige.

Den senaste tiden har det kommit rapporter om hur Israel minskar Gazas yta genom att flytta den så kallade gula linjen. Ockupationen har ökat från 53 procent av Gazas yta till 65 procent av Gazas yta. Gazaborna är nu både avskurna från omvärlden och ihoptryckta. Detta kan inte kallas för något annat än ett folkmord.

På fredagens EU-nämnd justerades också den svenska positionen när det gäller handelsavtalet mellan EU och Israel. Det är en viktig förändring för att öka pressen på Israel att agera i linje med folkrätten och de internationella domstolarnas beslut, som statsministern på det sätt han finner lämpligt bör lyfta inom EU-kretsen.

Med tanke på riskerna för den utbyggnad av bosättningar i det så kallade E1-området som är på väg att genomföras undrar jag om det finns någon diskussion bland EU-ledarna om att införa sanktioner kopplade till utbyggnaden av bosättningarna i E1-området på Västbanken.

Det är också bra att det i slutsatserna lyfts kraftfull kritik mot USA:s attack mot Internationella brottmålsdomstolen, och jag undrar om den så kallade blockeringsstadgan nu kommer att aktiveras för att skydda domstolen.

Anf. 7 ORDFÖRANDEN:

Ordningen är sådan att vi nu släpper in statsministern som ska få svara på de frågor som har ställts av ledamöter från flera partier, inte minst Sverigedemokraterna. Jag vill också vädja till statsministern och oss andra att vi är lite rädda om tiden så att alla partier får säga sin mening under samrådet.

Anf. 8 Statsminister ULF KRISTERSSON (M):

Fru ordförande! Det allra mesta, som ni uttrycker på lite olika sätt, är vi eniga om. Jag uppfattar att det i de stora frågorna råder total enighet i budgetfrågan. Det är helt oacceptabelt. Det sa jag också, och ni har understrukit detta på olika sätt.

På den svåra frågan om hur detta kommer att landa är svaret: inte alls, just nu. Det är det uppenbara. Jag skulle inte våga gissa hur det så småningom kommer att bli. Att vi någon gång kommer att få en ny budget är nog troligt, men det vore nog en dålig förhandlingsteknik att börja gissa gällande hur den kommer att landa.

Apropå budgeten sa vi ju runt 1 procent. Jag sa också att 1,26 inte är runt 1 procent. Jag uppfattade att vi var helt eniga även i den frågan, och detta kan uttryckas på lite olika sätt.

När det gäller de breda Ukrainafrågorna tror jag att vi är överens om det svenska stödet och om att fler borde göra mer samt att pressen måste öka på Ryssland. Så sent som häromdagen kom 1 600 nya listningar på sanktionerna. Det är ingen liten sak. Det gäller dock inte det som är kopplat till Georgien. Däremot finns det en beredskap att införa sanktioner kring Georgiens enda oljeraffinaderi, som fortsätter att hantera rysk råolja. Små steg tas alltså i den riktningen.

Jag noterar det som sades om Mellanöstern, inklusive medskicket. Det är en känslig fråga, men det är absolut i enlighet med beslutet som fattades.

När det gäller konkurrenskraften uppfattar jag att vi är överens gällande Kina. Vi är ett frihandlande land, men fri handel måste bygga på rimligt jämlika spelregler och villkor. Där har inte minst länder som Sverige, Tyskland och andra frihandlande länder insett behovet av en tuffare europeisk attityd.

Vi är helt eniga om ETS. Det finns en översyn som pågår på en annan plats än Europeiska rådet. Därför tror jag att sannolikheten att det kommer att göras några seriösa försök att på allvar skjuta ETS i sank är mycket liten eftersom det krävs enighet, och det finns ingen enighet. Vi är en av dem som anser att det inte finns en enighet om att minska ETS betydelse, så jag känner mig ganska trygg där också.

Det här är dock en pågående diskussion. Ett antal länder är hårt pressade av framför allt energipriserna och har ett för stort beroende av andra länder. De har ett ensidigt beroende av inte minst Mellanösterns gasleveranser. Att de är pressade är dock inte ett skäl för oss att ändra vår ståndpunkt.

När det gäller Ryssland och hybridhoten delar jag helt den uppfattning som beskrevs. Jag ska fördjupa mig kort i det: Vi har sett detta i Estland och Rumänien samt när det gäller det som nu händer utanför Bulgariens kust men som ännu inte är attribuerat. Vi har sett det i Polen och Leipzig – det kanske allra allvarligaste – och vi såg den nye brittiske premiärministern häromdagen beskriva ryskt inflytande över

brexitomröstningen för tio år sedan. Man kan ju fråga sig varför det kommer fram nu.

Det finns en bredare insikt än någon gång tidigare om att Ryssland tar varje möjlighet att opportunistiskt försöka påverka processer i våra länder. Jag uppfattar att den beredskapen är väldigt god, men det betyder ju också att det kan hända nästan var som helst.

Tänk bara tanken att händelserna i Leipzig hade landat i två sprängda flygplan. Då hade vi inte pratat om hybrida aktiviteter längre. Det finns en mycket bred enighet.

När det gäller lägesbilden pågår en diskussion just nu om varför länder låter så olika. Man ställer ibland finsk sisukultur mot polsk varning. Jag vill bestämt hävda att vi allihop i grund och botten har samma underrättelseinformation. Det är inte så att vissa länder sitter med dramatiskt annan kunskap i det breda.

Det kan finnas unika saker som gäller just det egna landet, men i grund och botten har vi samma bild av läget. Sedan uttrycker sig olika länder av lite olika skäl annorlunda. Det kan finnas inrikespolitiska skäl, det kan vara kulturella skäl och det kan handla om en känsla av hur utsatt man är. I grund och botten vågar jag dock hävda att vi har samma grundläggande underrättelsebild.

Det blir en svår vinter. Det finns en uppenbar risk att Ryssland genomför en större eller mindre mobilisering som inte minst syftar till att skapa skräck i Europa snarare än att dramatiskt förändra Rysslands förutsättningar på slagfältet.

Det behövs mer stöd, och det är för få länder som nu ger mer stöd. Jag delar också uppfattningen att det stora europeiska lånet tenderar att minska ivrigheten till bilateralt stöd. Det är ett stort problem att så många länder, med Frankrike i spetsen, har riktigt usla statsfinanser.

Det här kommer allt oftare upp som en ränterisk både när det gäller de långa räntorna och som en akut risk gällande möjligheten att genomföra egen upprustning och ge stöd till Ukraina. Dessa problem kommer vi att se mer av den kommande tiden.

Jag håller med om det mesta som har sagts om västra Balkan. Montenegro är i sin egen litenhet ett föredöme i sitt arbete. Sedan finns det ingen tvekan om att det finns ryskt inflytande också i Montenegro – och ännu mer i andra länder i västra Balkan.

Jag kan säga att det kommer att ta tid innan många länder kan enas om västra Balkan samtidigt. Vår prio ligger på Ukraina, men andra länder i den regionen har mer prio på västra Balkan. Därför behandlar man ofta dessa lite grann samfällt. Det måste dock bygga på genuint meritbaserade processer inklusive försäkringar om att på lång sikt också kunna leva upp till sina åtaganden – inte bara över det datum där man till äventyrs skulle släppas in.

Det har som ni vet gjorts olika försök. Tyskland gjorde ett försök med något slags associerat medlemskap för Ukraina, och andra försöker med snarlika modeller. Jag tror att de flesta av dessa är helt dödfödda och att vi inte kommer att kunna enas om detta. Jag tror därför inte att Sverige ska räkna med någon näraliggande utvidgningsprocess.

När det gäller migrationen och det som handlar om brev och sådant är det bara just brev. Jag tycker att det finns bra skrivningar som det är just nu i slutsatserna. Det finns en bred insikt om att olika länder har rätt att

agera olika nationellt. Det är ingen som i en formell bemärkelse ifrågasätter Spaniens rätt att agera som de gör. Det finns dock en stark europeisk kritik mot potentiella följdkonsekvenser av detta, och det är man i Spanien väl medvetna om.

Jag uppfattar Spanien som en betydande minoritet när det gäller synen på många migrationsfrågor. Det gemensamma här är den inre öppenheten och att inre öppenhet också kräver en gemensam syn på våra externa gränser. Vi har i ökande grad kommit dithän, men vi är naturligtvis inte där än. Detaljer i Ursula von der Leyens brev får vi nog vänta med.

Nu kommer jag till den 28:e regimen. Det är fikonspråk för att man i stället för att anpassa sig till – eller harmonisera – alla 27 länderna skulle kunna tänka sig ett 28:e regelverk för startup-företag. Det är ingen dålig idé om man med det menar en enkelhet att anmäla ett registrerat bolag på många ställen. Ingen föreställer sig dock att det här skulle ersätta fundamentala regler när det gäller arbetsrätt eller beskattning och sådana saker.

Vi har ingenting emot en 28:e regim, men man ska inte tro att det är det stora förändringståget. Inre marknad betyder mycket mer, inre marknad för tjänster betyder mycket mer och förenklingsagendan betyder mycket mer. Vi har dock inget emot den.

När det gäller PURL-paketen är vi starkt för dessa. PURL är ju fikonspråk för Europas möjligheter att med egna pengar betala för amerikanska vapen till Ukraina. Om allt annat är likadant är detta bara bra, men nu har det ju begränsats ganska mycket av andra skäl som har med Mellanöstern och med amerikanska egna behov och så att göra. Vi är dock väldigt mycket för att dessa används så mycket som möjligt och brukar alltid säga ifrån när USA, som är lite stokastiskt i sådana här frågor, kommer med nya besked hela tiden. Ju mer vi kan använda PURL som grund för att ge Ukraina det de behöver och inte kan producera själva, desto bättre är det.

Nu gäller det frågan om att aktivera en blockeringsstadga inom ICC. Det är bra att vi har en tydlig markering i ICC-frågan, alltså Internationella brottmålsdomstolen, och vi är naturligtvis öppna för att använda detta om det skulle krävas. Det sa också utrikesministern på utrikesministermötet häromdagen.

Anf. 9 ORDFÖRANDEN:
Vi går vidare med partierna i storleksordning.

Anf. 10 ANNA LASSES (C):
Ordförande! Tack, statsministern, för redogörelsen och för svar!

Väldigt mycket är ju redan sagt, men om vi går in på Ukraina till att börja med är vi ju verkligen eniga. Jag hoppas också att man snart ska kunna ta tag i det här med de frysta ryska tillgångarna, för situationen är ju ohållbar.

Nu har vi pratat väldigt mycket om det militära stödet, som är nödvändigt, men man får inte glömma bort det civila stödet. När utrikesministern var här i EU-nämnden i fredags lyfte jag fram veteranerna och den situation som möter dem när de kommer tillbaka samt det sexuella våld som de ibland har blivit utsatta för. Jag tog upp frågan om vilket stöd det finns för dem när de kommer tillbaka. Man behöver ta tag i det

problemet.

Det handlar också om vad som händer med de barn som rövats bort. Man behöver hela tiden komma ihåg att både det civila och det militära behövs för att det här ska gå.

Det var mycket positivt att få höra om utvidgningen och att det går framåt när det gäller Moldavien och Ukraina. Jag tackar också för tydligheten när det gäller energifrågorna och framför allt ETS:en. Det är oerhört viktigt att vi inte ruckar på de högt ställda mål som vi har. Det måste få fortsätta.

När det gäller Mellanöstern blir det ju bara mer och mer i hela regionen. Det startade för tre år sedan med den fruktansvärda händelsen 7 oktober som sedan har blivit till det horribla krig det är. Det handlar inte minst om den antisemitism som har spridits över världen i spåren av detta men också om det enorma lidande som råder i Palestina för palestinierna.

Jag vill återigen tacka statsministern för den bekräftande tydligheten apropå diskussionen som vi hade i EU-nämnden i fredags.

Nu kommer jag in på MFF:en, och jag instämmer återigen. Budgeten behöver bli betydligt stramare, det är en underdrift, så där är vi ju alla helt eniga.

Det finns också en del saker som jag oroar mig lite för. Det gäller biståndsdelen, Global Europe, och hur man ska se på bistånd framöver. Just nu känns det nämligen som att det blir mer och mer prat om migration och migrationsåtgärder och att det ska kopplas till bistånd. Jag tror att vi någon gång, med tanke på det som har hänt inom biståndsvärlden, även på europeisk nivå behöver ta tag i vad biståndet egentligen ska vara.

Centerpartiet beklagar att man nu föreslår en neddragning för just Global Europe. Vi tycker att man kanske skulle göra de neddragningarna på andra områden. Men framför allt gäller det frågan om vad bistånd är. För Centerpartiets del tycker vi att bistånd ska vara just bistånd och inte i första hand migrationsmedel.

Däremot behöver man ha en diskussion om var och hur man ska hantera migrationen. Det är en framtida fråga som jag vill skicka med. Det finns exempelvis en skrivning som säger att *minst* 10 procent ska användas till migrationsrelaterade åtgärder. Vi i Centerpartiet har vänt på det och tycker att det borde vara *max* 10 procent. I dag går ungefär 17 procent till migrationsrelaterade åtgärder.

Det finns också skrivningar i rådsslutsatserna som man kan koppla till frågan om hur man ska använda bistånd som verktyg.

Det finns också en lite luddig hänvisning till det som skedde i Ceuta. Jag har en fråga om det till statsministern. En del länder har antytt att de vill rucka på asylrätten. Jag undrar därför hur statsministern ser på risken för urholkning av asylrätten i samband med detta.

Låt mig gå in på MFF:en, lantbruket och vår livsmedelsproduktion. Också detta är en minst sagt knepig fråga. Vi förstår alla att man å ena sidan måste skära ned på stora delar av budgeten för att få ihop den. Å andra sidan behöver vi verkligen värna livsmedelsförsörjningen, inte minst i Sverige med tanke på att vi redan i dag har så pass låg självförsörjningsgrad. Det här är därför ett medskick att värna framför allt den svenska livsmedelsproduktionen med de högt ställda krav som vi har på djurvälfärd och klimatomställning.

Jag har även en kuriosapunkt, egentligen knuten till konkurrenskraft. Det är oerhört viktigt att vi tar bort den administrativa bördan men behåller åtgärderna för klimat, miljö och mänskliga rättigheter. Det är en sak som jag brukar lyfta upp.

Det här är som sagt verkligen kuriosa men är ändå en intressant tanke. Jag lyssnade på en AI-forskare. AI utgör verkligen är en stor del av konkurrenskraften. Hon menade att reglerna i EU – att vi har en ganska tung administration – på sikt kan vara en fördel när det gäller just AI. Problemet uppstår när man inte har dessa regler utan att allt är fritt. Det är ett stort problem i Kina och i USA.

Var man hittar balansen mellan EU:s enorma byråkrati och den mer fria inställningen kan vara någonting att fundera över i framtiden. Det var alltså bara lite kuriosa här på slutet.

Anf. 11 MAGNUS BERNTSSON (KD):

Ordförande! Tack, statsministern, för redogörelsen och svar på frågor!

Det är verkligen som statsministern säger: Dagordningen är väldigt lång. Det finns många disparata punkter i förslaget till slutsatser. En hel del är bra. Jag kommer inte att kommentera allting. Det finns mycket nog att säga ändå.

Jag börjar givetvis med Ukraina. Det är väldigt viktigt att vi från svensk sida framhåller att vi inte är färdiga och att vi från EU kommer att fortsätta. Det finns länder som tycker att vi kan ta ett steg tillbaka nu när vi har kommit överens om lånedelen, men det kan vi absolut inte. Utan vi måste ta steg framåt just nu.

Liksom andra är även jag väldigt bekymrad. Det är med avsmak vi ser en eventuell överenskommelse mellan USA och Ryssland om diesel. Det skulle givetvis få konsekvenser. Det kan innebära att attityderna gentemot Ukraina förändras.

Det kan finnas anledning att tolka detta i ljuset av det amerikanska valet, midterm elections, i november. Det visar också på hur viktigt det kommer att vara att vi från europeisk sida efter valet fortsätter binda nära kontakter med våra kollegor i kongressen för att försöka få en motkraft även på amerikansk sida.

Det finns väldigt mycket mer att säga, men jag är övertygad om att statsministern kommer att lyfta upp det på mötet.

När det gäller MFF:en finns en gemensam svensk hållning som är väldigt tydlig. Först ska vi se vilka pengar som finns i systemet och vilka ändringar vi kan göra inom det innan vi säger att vi ska ha in nya pengar, nya medel eller öka budgeten. En svensk avgiftsökning med 60 procent är givetvis inte acceptabel.

Vi behöver gå vidare med konkurrenskraften. Frågorna är givetvis sammankopplade. Om vi inte klarar av att få till konkurrenskraften i Europa kommer det inte att spela särskilt stor roll vilken budget kommissionen eller ordförandeländerna hänvisar till. Vi måste ha egna muskler för att klara konkurrensen i framtiden. Då måste vi göra de förenklingar som är på gång.

Vi måste också jobba vidare med frihandel med andra delar av världen. Men det får inte ske på ett naivt sätt som gör att Kina kan gå under radarn och prata om frihandel men inte bete sig som en frihandelsaktör gör. Det gör man inte när man har statsstöd och konkurrerar på ett sätt som

snedvrider konkurrensen. Det här måste vi vara tydliga med från europeiskt håll. Jag har ofta tagit upp hur Kina agerar. Här får vi inte vara naiva.

Jag är också glad över att viseringspolitiken kommer att tas upp. Det är motbjudande att se turister från Ryssland gå omkring på fina gator i Paris och Milano när vi vet vad som händer i Ukraina. Lika motbjudande är det att se personer i ledande ställning skicka sina barn och ungdomar för att studera i europeiska skolor. Det här måste få ett slut.

Slutligen vill jag ta upp Iran. Det finns mycket att säga om Mellanöstern, men jag vill lyfta upp just Iran. Vi fastnar så lätt vid att bara prata om Hormuzsundet och oljan när det gäller Iran, men vi får inte fastna i det. Vi får inte låta det bara bli en fråga om Hormuzsundet.

Vi vet hur Iran har agerat som ormens huvud i alla konflikter i Mellanöstern. Europa måste fortsätta vara tydligt. Det gäller inte minst hur regimen beter sig mot sitt eget folk. Det genomförs avrättning efter avrättning av människor som skulle kunna tillföra världen mycket fantastiska saker. Men i stället går de detta vedervärdiga öde till mötes. Jag vill att statsministern är tydlig om detta på mötet.

Anf. 12 REBECKA LE MOINE (MP):

Fru ordförande! Jag tackar statsministern för dragningen och för svar på frågor så här långt.

Jag vill inleda med de delar som vi vill ge vårt fulla stöd för. Det gäller naturligtvis Ukraina. Vi behöver fortsätta ge militärt, ekonomiskt, civilt och rättsligt stöd.

Jag är också glad över och uppskattar hur statsministern bekräftar det som EU-nämndens majoritet har skickat med i fråga om bland annat ETS.

Mycket har redan sagts under mötet och därför hoppar jag över en del. Jag vill dock understryka vikten av att säkerställa att ICC, Internationella brottmålsdomstolen, fortsatt kan arbeta oberoende av amerikanska påtryckningar.

Jag välkomnar även statsministerns kvittens på inställningen hos EU-nämndens majoritet vad gäller associeringsavtalet och handelsdelen i detta.

Vi från Miljöpartiet har tryckt på och många gånger framfört att det här behöver pausas för att pressen på Israel att garantera palestiniernas rättigheter ökar.

Det som sker i Gaza är ett folkmord, och trots att avtalets artikel 2 är tydlig med att respekt för mänskliga rättigheter är en förutsättning fortsätter Israel att understödja bosättarrörelsen på Västbanken. Man hindrar också livsviktiga förnödenheter att nå fram till befolkningen i Gaza.

I rådsslutsatserna finns en del om energi och att minska sårbarheten genom diversifierade energileveranser. Det här oroar mig. En stor del av diskussionen verkar snarare handla om hur man kan hitta alternativa vägar för olje- och gasimport.

Vi från Miljöpartiet tycker att man behöver dra lärdom av kriserna kring Hormuz och Röda havet och Rysslands krig. Europas fossilberoende är i sig ett säkerhetspolitiskt problem.

Det finns också oroväckande skrivningar om metanförordningen och om att försvaga och pausa införandet av den, trots att vi vet att det är

otroligt bråttom att minska de väldigt potenta metanutsläppen. Vi är oroliga över detta och hoppas att Sverige kan stå upp för att denna viktiga förordning ska komma på plats. Det är viktigt att vårt svar snarare blir att man ska snabba på elektrifiering, energieffektivisering och utbyggnad av förnybar energi snarare än att bara byta leveransvägar för fossil energi.

När det gäller MFF vill vi i Miljöpartiet också gärna skicka vårt stöd till att Sverige håller en restriktiv linje i fråga om storleken. Vi vill också betona att EU:s budget behöver kunna svara på utmaningar som ligger inom områden som klimat, miljö, biologisk mångfald och säkerhet.

Här finns nedskärningar på 16 procent, i relation till kommissionens förslag, som gjorts på Global Europe, som finansierar klimatinsatser, biologisk mångfald och fattigdomsbekämpning globalt.

Det finns också förslag om 35 procents nedskärning på EU:s civilskyddsmekanism, som bland annat används för att förebygga och hantera skogsbränder, översvämningar och andra klimatrelaterade katastrofer.

Det finns även neddragningar i Horizon Europe, som finansierar forskning och innovation inom områden som klimat, natur och grön teknik.

Regeringen var under föregående mandatperiod tydlig med att visa på vikten av konkurrenskraft och hur det i sin tur kan främja den gröna omställningen. Därför vill jag gärna höra hur statsministern ser på förslaget från ordförandeskapet i relation till kommissionens förslag.

Det här kommer samtidigt som Europa har haft en sommar av skogsbränder och torka som kostat 19 miljarder euro och som har lett till konsekvenser utöver de direkta bränderna till en kostnad på uppemot 100 miljarder euro i förlorad ekonomisk aktivitet. Miljöpartiet har därför flera gånger lyft upp behovet av att fasa ut de fossila subventionerna.

Nu visar WWF att medlemsstaterna fortfarande kanaliserar mellan 34 och 48 miljarder euro per år till verksamheter som skadar natur och biologisk mångfald, särskilt inom jordbrukssektorn.

Vi närmar oss nu ett toppmöte för biologisk mångfald utifrån Kunming–Montreal-avtalet. Det finns ett åtagande om detta inom EU. Senast 2025 ska man ha identifierat och sedan ha fasat ut naturskadliga subventioner med målet att minska dem med minst 500 miljarder dollar globalt till 2030. Jag är därför intresserad av att höra statsministerns reflektion över hur vi kan säkerställa att det här sker.

Det finns en stor oro när det gäller ordförandeskapets förslag om att minska AgoraEU med omkring en tredjedel. Det är den största procentuella nedskärningen i hela budgetförslaget. Det sker samtidigt som fria medier, kultursektorn och civilsamhället redan möter minskat stöd från flera håll. Kommissionen har dessutom tvärtom bedömt att det finns ett behov av att satsningarna ska öka. Vilken bedömning gör statsministern av möjligheten att i stället stärka AgoraEU?

Vid sidan av allt har vi fått brev från kommissionen. Ett gäller migration och ett gäller gold-plating. Jag tänkte uppehålla mig vid det senare.

När det gäller gold-plating och att undvika onödigt krångel ger vi från Miljöpartiet vårt fulla stöd, men vi värnar legitima nationella miljökrav. Det är någonting som har tjänat svensk konkurrenskraft väl. Det är av

yttersta vikt att vi inte motarbetar utan att vi främjar och stärker det nationella arbetet för såväl klimat som djurvälfärd, miljö, natur med mera.

Utvecklingen bygger på att vi kan visa att man kan gå före och att det inte är en nackdel utan en förutsättning både för att vi ska nå våra klimat- och miljömål och för att främja utveckling och innovation inom näringslivet.

Jag vill gärna höra statsministerns reflektion om detta brev.

Anf. 13 MARTIN MELIN (L):

Fru ordförande! Liberalerna behöver bli ett större parti. Vi är alltid sist.

Mycket har sagts. Mycket har varit kloka saker. Det har gjorts många medskick. Jag kan hoppa över nästan det mesta.

Om det är någonting jag vill skicka med till statsministern är det något som gäller långtidsbudgeten, som man förhandlar om. Det är glädjande att ordförandelandet Irland vill skära ned. Det är bra. När jag tittar närmare i budgeten noterar jag dock att de vill skära ned på anslagen till försvarssidan, försvarsindustrin, kanske för att jordbruksstödet ska kunna lämnas orört.

Det här tycker jag är fel. Det är fel tid för detta nu. Vi måste värna om Europas gemensamma försvarsförmåga, inte minst med tanke på hur Ryssland alltmer flyttar fram positionerna på alla tänkbara sätt – vi har väl alla följt vad Säpo jobbar med.

Detta är mer ett medskick. Jag vill att statsministern tar med det och kanske värnar lite grann om att vi ska se efter vad vi gör av våra pengar i budgeten.

Anf. 14 ORDFÖRANDEN:

Innan jag ger ordet till statsministern vill jag bara säga att de brev från von der Leyen som har nämnts här av lite olika företrädare inte är föremål för samråd. Jag tyckte att statsministern tidigare sa att detaljerna i detta får vi återkomma till. Men statsministern får hantera detta på det sätt han känner för.

Anf. 15 Statsminister ULF KRISTERSSON (M):

Jag tar det kort och koncist. Först de frysta tillgångarna: Vad vi tycker vet alla. Vi tycker det med emfas och har inte ändrat vår uppfattning. Ett antal andra länder tycker samma sak. Det blev ett totalt stopp när vi gjorde ett försök förra gången.

Det pågår nu, lite mer i det tysta, ett antal processer för att se om vi inte kan återaktualisera frågan. Skulle den tas upp rätt upp och ned på ett europiskt råd en gång till är jag ganska säker på att det också blir exakt samma svar en gång till. Jag tycker att vi ska ha lite tålamod i den frågan och se om vi kan gå lite andra vägar för att ändå realisera de ganska stora, eller mycket stora, belopp det handlar om. Det vill jag säga om den saken.

Moldavien nämndes. Det är viktigt, för Moldavien är extremt utsatt. Jag träffade Moldaviens president Maia Sandu i Oslo under den kungliga begravningen, och hon var övertygad om att de verkligen står näst på tur just nu. De är otroligt hårt ansatta, samtidigt som de ju vet bättre än de flesta länder vad det betyder att bli utsatt för ryskt inflytande.

När det gäller långtidsbudgeten är vi som sagt överens om det mesta, men jag vill ändå säga några saker. Vi tar alltså inte ställning till

enskildheter i en budget som vi inte vill ha – för att säga det uppenbara. Lika uppenbart är dock att om alla skulle värna sina favoritområden i varje budgetförslag blir budgeten ännu större. Alla kan se till sina favoriter. Det kan vi göra inrikespolitiskt i Sverige. Lägg sedan 27 länders raster på detta – då kan ingenting minska någonstans.

Det kommer att bli smärtsamma minskningar. Det är ingen tvekan om den saken. Sedan står vi för en modernisering, som vi säger, alltså en förflyttning rent principiellt till sådana saker som vi tycker att unionen mer gemensamt ska fokusera på samtidigt som den fokuserar mindre på annat.

Jag är den förste att hålla med om jordbrukets betydelse i Europa för självförsörjning och sådana saker. Av många skäl är det mer så nu än tidigare. Men vi ska också veta att för varje 10 kronor som vi skickar från Sverige till jordbruksstöd i EU:s budget får vi 4 kronor tillbaka. Det är alltså ingen omedelbar vinnare för svensk del att stötta på det sättet. Det betyder dock inte att det är oviktigt.

Sammantaget har jordbrukspolitiken gått från 70 procent av EU:s budget på 80-talet till 50 procent för 25 år sedan och 25 procent i dag. Det återspeglar också att unionen i dag tar på sig andra uppgifter som relativt sett har blivit större och viktigare. Där tror jag att vi ska ligga. Men det kommer att bli otroligt komplicerat att göra detta, som alla förstår.

När det gäller migration kan bistånd utan tvekan användas för att begränsa behov av migration och vara mycket klokt på det sättet. Jag tror dock att få länder accepterar villkorslöst bistånd för annat än rent katastrofbistånd – att länder som inte ens samarbetar i frågor om återvändande, till exempel, ska få ta emot våra pengar utan motprestationer.

När det gäller de här breda sakerna handlar det om instrumentaliseringen, alltså okontrollerade situationer som också kan bygga på att någon avsiktligt vill pröva en gräns. Där behöver man ha större muskler. Vi pratar inte om att i största allmänhet avvika från grundläggande asylregler utan om instrumentaliseringen. Fråga Finland! Vi kan inte bli ett offer för andra länders vilja att utnyttja detta. Vid massituationer som den i exklaven kan man inte arbeta som om det vore enstaka migranter som kommer över gränsen.

Jag känner mig inte hundra procent övertygad om att reglering är och ska vara EU:s stora konkurrensfördel. Om det vore så tror jag att vi redan skulle vara bäst, om jag ska vara alldeles ärlig. Men visst är det så: Kan man skapa regelverk som resten av världen vill följa har man en styrka, ingen tvekan om den saken.

Gold-plating vill jag också säga någonting om. Gold-plating är ett ord som används om att införa en gemensam EU-regel men göra det lite extra mycket. Man har lite extra god vilja i det landet, så man gör lite mer av det hela.

Gold-plating låter lite bättre än vad jag tycker att det är i verkligheten. I värsta fall är det bara sämre för det egna landet. Man gör det ännu dyrare i just det egna landet, för man vill egentligen ha högre ambitioner.

Det Ursula von der Leyen nu tar sikte på är att gold-plating också är dåligt för konkurrensen i Europa. Om alla ”gold-plejtar” på lite olika sätt får vi, i stället för ett regelverk som alla följer, 27 olika ”gold-plejtade” regelverk som motverkar själva syftet med en gemensam europeisk reglering, till exempel att få bra konkurrensvillkor för alla.

Vi är alltså i grund och botten skeptiska till detta – och ska förbli skeptiska, tror jag.

Allra sist hade vi det irländska förslaget. Återigen: Vi tar inte ställning till enskildheter. När de börjar skära ned kommer de att skära på olika saker. Vi har nu en stor grupp länder som heter friends of competitiveness, som också är friends of modernisation. Sedan har vi friends of cohesion – sammanhållning, jordbrukspolitik och sådant. Här har vi en dragkamp som kommer att pågå under lång tid.

Jag kan inte säga när detta tar slut. Den som har mest bråttom kommer inte att vara vinnare, kan jag säga. Därför kommer vi inte att säga att det finns en skarp deadline vid årsskiftet som måste hållas. Här tror jag snarare att det är tålamod och att visa att vi menar allvar som är vägen till framgång.

Anf. 16 ORDFÖRANDEN:

Jag släpper in S, M och SD för ytterligare en omgång. Det får bli en minut vardera, så att statsministern hinner svara och vi sedan kan skicka med det mandat statsministern behöver inför EU-toppmötet.

Anf. 17 ÅSA ERIKSSON (S):

Fru ordförande! Det finns stor enighet kring mycket här i dag, vilket är bra. Det är en styrka. Jag vill bara understryka att det nu finns en majoritet här i EU-nämnden för att skärpa den svenska ståndpunkten när det gäller utsläppshandelssystemet. Vi vill se ambitionshöjningar, inte sänkningar.

Jag hörde att statsministern sa att han känner sig ganska trygg med ETS:en. Vi socialdemokrater står bakom de slutsatser som ligger på bordet, men jag vill betona att det är viktigt att Sverige nu inte går med på några som helst urvattningar eller försämringar, så som det ser ut nu. Då förväntar vi oss att statsministern återkopplar till nämnden.

Anf. 18 JOANNA LEWERENTZ (M):

Ordförande! Statsministern betonade i dag, och brukar också göra det, vikten av att stärka EU:s konkurrenskraft. Det är också flera som har lyft frågan här i dag. Jag skulle ändå vilja lägga lite större vikt vid den. Den får liksom inte försvinna i mängden av andra stora, viktiga frågor som vi också har diskuterat här i dag.

För ett exportberoende land som Sverige är väl fungerande inre marknader, minskad regelbörda, stärkt innovation och bättre tillgång till kapital avgörande för att våra svenska företag ska kunna växa, investera och skapa jobb. Det är såklart också viktigt för Europas konkurrenskraft.

Jag har delvis fått lite svar på frågan. Det har utvecklats lite kring detta. Men jag undrar ändå om det finns något som statsministern skulle vilja lägga till kopplat till de svenska prioriteringarna i förhandlingarna, hur man vill jobba för att öka konkurrenskraften utan att tumma på klimat- och miljöarbetet samt på vilket sätt regeringen bedömer att detta arbete kommer att förbättra förutsättningarna för svenska företag.

Anf. 19 LUDVIG ASPLING (SD):

Jag skulle vilja gå till botten av agendan här. Hänvisningen till KIDS ACT har förändrats lite i det senaste utkastet. I det första stod det

welcomes, att rådet välkomnar. Nu har det i stället blivit takes note, vilket väl är betydligt mindre inbjudande. Jag tänkte bara höra: Varifrån kommer motståndet? Jag hoppas att det är från Sverige.

Jag är extremt orolig över den här rättsakten. Den kommer kanske att innebära att det blir mycket svårare att vara anonym på nätet. Att kunna vara anonym på nätet är extremt viktigt i dag. Det finns en väldigt viktig grupp diskussionsforum, Twitterkonton och liknande som drivs av personer som jobbar framför allt inom myndigheter och som luftar rena missförhållanden inom dessa myndigheter. De måste kunna göra det utan att bli avslöjade. Det är extremt viktigt för demokratins funktion att detta kan fortsätta.

KIDS ACT riskerar att sätta stopp för detta, i och med att man måste identifiera sig med bank-id när man registrerar ett konto på sociala medier. Detta ser vi som en extrem risk. Jag är glad att det ser ut som att detta har halkat nedåt i prioriteringarna. Jag skulle vilja fråga statsministern om han har någon särskild åsikt kring detta och om han delar mina farhågor.

Anf. 20 Statsminister ULF KRISTERSSON (M):

Jag tar ETS, utsläppshandelssystemet, först. Jag uppfattar att Sverige har varit otroligt tydligt med vikten av utsläppshandelssystem, både ETS 1 och ETS 2, och att detta är grundbulten i en gemensam europeisk klimatpolitik. Därför ska vi visst vara oroade när det finns ett antal länder som nu, oftast av kortsiktiga skäl, vill luckra upp systemet då de tror att detta är det stora hindret – absolut!

Vad jag sa var att jag inte är så bekymrad över att man i enighet ska kunna göra ändringar på Europeiska rådet, för det kan man inte. Ett exempel på det är att jag för svensk del, Mette Frederiksen för dansk del och Petteri Orpo för finsk del alldeles nyss undertecknade ett brev till kommissionen och till Europeiska rådets ordförande om just vikten av ETS, bara för att understryka hur centralt vi tycker att detta är. Det kommer alltså inte att ske någonting här.

Sedan pågår det en översyn som är planlagd sedan tidigare, i grund och botten under kommissionens och Ursula von der Leyens ledning. Henne litar vi ganska mycket på i de här frågorna, för de har varit en stark del av hennes agenda. *Där* sker en översyn – inte i Europeiska rådet utan på en annan plats. Där kommer det att ske förhandlingar, och även där är Sveriges röst väldigt tydlig.

Jag känner mig alltså trygg i detta. Men vi ska absolut vara observanta på att det finns länder som nu av kortsiktiga skäl vill se en uppluckring av utsläppshandelssystemet, och där är Sveriges röst tydligt nej.

Det frågades om den svenska agendan. Förenklingar, inre marknad, tjänstesektor, frihandelsavtal – där ligger den. Andra lägger mer tonvikt på att bara handla med varandra och utesluta britter, norrmän och sådant. Vi har en öppen agenda men vill göra det vi själva kan påverka i första hand. Sedan måste vi dessutom kunna tala med en röst gentemot Kina – det är ingen tvekan om det.

När det gäller åldersgränser uppfattar jag ett brett stöd, både i Sverige och i andra länder, för idén om att ha åldersgränser för barn och ungdomar på sociala medier. Sedan är det tekniskt enormt komplicerat. Jag uppfattar att det nu även i EU finns ett politiskt stöd för att det också är rättsligt komplicerat – tekniskt komplicerat och rättsligt komplicerat. Man kan

ganska lätt inse konflikten mellan yttrandefrihetsfrågor och åldersgränsfrågor.

Många länder är dock på frågan. Det kan inte vara så att barn och ungdomar ska vara fullt så exponerade som de är i dag. Kan man hitta rättsligt acceptabla och tekniskt fungerande modeller för detta tror jag att det finns ett brett stöd, både i Sverige och i många andra länder, för att pröva de vägarna. Men vi går inte särskilt långt den här gången.

Anf. 21 ORDFÖRANDEN:

Då konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Jag kan också konstatera att återrapporteringen från Europeiska rådets möte är planerad att ske i kammaren den 20 oktober klockan 13.

Med det tackar vi statsministern och EU-ministern med medarbetare för detta samråd i EU-nämnden och önskar lycka till på Europeiska rådet.

Innehållsförteckning

§ 1 Europeiska rådet....1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN....1
Anf. 2 Statsminister ULF KRISTERSSON (M)....1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN....5
Anf. 4 ERIK OTTOSON (M)....7
Anf. 5 LUDVIG ASPLING (SD)....8
Anf. 6 HÅKAN SVENNELING (V)....11
Anf. 7 ORDFÖRANDEN....12
Anf. 8 Statsminister ULF KRISTERSSON (M)....13
Anf. 9 ORDFÖRANDEN....15
Anf. 10 ANNA LASSES (C)....15
Anf. 11 MAGNUS BERNTSSON (KD)....17
Anf. 12 REBECKA LE MOINE (MP)....18
Anf. 13 MARTIN MELIN (L)....19
Anf. 14 ORDFÖRANDEN....20
Anf. 15 Statsminister ULF KRISTERSSON (M)....20
Anf. 16 ORDFÖRANDEN....22
Anf. 17 ÅSA ERIKSSON (S)....22
Anf. 18 JOANNA LEWERENTZ (M)....22
Anf. 19 LUDVIG ASPLING (SD)....22
Anf. 20 Statsminister ULF KRISTERSSON (M)....23
Anf. 21 ORDFÖRANDEN....23